

LA MUGA

pels estanys i retorn per Vallcivera

Distància	19,4 km
Desnivell acumulat	1565 m
Nivell de dificultat	moderat
Data	11 de juny de 2009
Cartografia	Ed. Alpina: Andorra (1:40000)
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=424785

La Muga, a mestral de la Vall de la Llosa, és una muntanya poc visitada. O al menys així ens ho sembla perquè no hem trobat gaires ressenyes. Tal vegada perquè li fa «ombra» la veïna Tossa Plana de Lles, més alta. O que te una aproximació llarga. Però el camí per arribar-hi per la Vall de la Llosa (a la foto) és molt gratificant i un cop dalt hom te una bona vista d'aquesta part de la Cerdanya i sobretot, de les muntanyes andorranes.

En una ocasió anterior hi havíem pujat, fent cas a mapes i ressenyes, des de Prat Xiuxirà però, sobre el terreny, ens va semblar millor opció anar-hi pels estanys de la Muga. Entre altres raons perquè, per Prat Xiuxirà, no vàrem localitzar cap rastre de corriol o camí definit i si en canvi pels estanys que és per on vàrem retornar. Així que en aquesta ocasió hem plantejat un itinerari circular, accedint-hi pels estanys però retornant per la Vall Civera.

Com dèiem la ruta resulta molt gratificant: les dues valls –La Llosa i Civera- son racons que mereixen més d'una visita. Caminarem molta estona propers a estanys i rius que, sobretot a les acaballes de la primavera, baixen ufanosos. Gaudirem d'uns paratges tranquils en un ambient d'alta muntanya. No te cap dificultat tècnica ni passos exposats. La major part del recorregut és senyalitzat i transitarem per corriols fresats i pista. Excepte el tram entre els estanys de la Muga i el Pla de Vallcivera. Però el camí resulta evident.

Si disposem de prou de temps, a la tornada, no ens hem de perdre la visita al Molí del Salt, a mig camí entre Viliella i Can Jan.

Una alternativa prou interessant pot ésser enfilem-se a la Tossa Plana (4h 25' des de Can Jan) i resseguir els cims del circ: Tosseta de Valcivera, la Mugueta i la Muga, retornant pel mateix camí.

Itinerari

A Viliella s'hi pot accedir tant des de Prullans com des de Lles. Un cop al poble, prenem una pista que, pel marge dret del riu de la Llosa, baixa en 4 km. a Can Jan, on hem de deixar el vehicle i penjar-nos la motxilla (1.620 m).

Per un pontarró, als peus del mas, travessem el riu i anem a buscar la pista que puja de Coborriu a Prat Xiuxirà. La prenem a l'esquerra. És restringida al trànsit i remunta la vall pel marge esquerre del riu, en direcció nord i moderat pendent, alternat amb trams planers. Per aquí hi discorre el GR 107 (Camí dels Bons Homes). Quan travessem una tanca a l'altre marge podem albirar, encimellats sobre el rocam moltonat (polit per l'acció erosiva del glaç que denota l'origen glacial

de la vall) les ruïnes de l'ermita de la Mare de Déu dels Àngels i el Castell de la Llosa.

Pista amunt, passada una altra tanca, a mà dreta, a peu de camí i al cap d'un prat hi trobem una cabana: és la barraca de la Farga (1.747 m, 23')(1). Poc més enllà un senderol indicat per un rètol surt a mà esquerra. (1.755 m, 26') (3). Per un parell de palanques passem al marge dret del riu. Camí planer entre clarianes, perdedor per poc fressat. Després, quan s'enfila fort tot fent llaçades vers ponent, és molt més definit. Seguim els senyals grocs de l'itinerari 28 «Prat de l'Agna», col·locats amb poca fortuna: massa on és evident, pocs on caldria. Però algunes fites ens ajuden.

Fort pendent amorosit per llaçades, entremig de la pineda de la Costa del Bony. Seguim per la dreta en un primer trencall (1.827 m), per l'esquerra en un segon (1.857 m) i altra volta prenem el de la dreta en un tercer (1.919 m). Més amunt (1.955) el camí gira a migdia. Quan la pineda s'aclareix podem albirar la vall que hem anat deixant enrere, amb el riu i Prat de la Farga al fons i la Tosseta de Vallcivera tancant-la pel nord.

Abastem un prat (2.049 m, 1h 13'). Nous rètols indicadors. Suposem que és el Prat de l'Agna que indicava el rètol vora el riu, perquè a partir d'aquí s'acaben els senyals de l'itinerari 28, però aquest topònim no el veiem reflectit a cap mapa. A l'ICC el punt és ressenyat com «Les Muniyeres». Un corriol, que després esdevé pista, marxa vers migdia. Senyalitzat com a itinerari 26. Seguint-lo ens duria a Viliella.

Vers mestral (NO) el mateix itinerari és un corriol segueix entre la pineda el curs del torrent de Prat Castelló, en moderat pendent. Després s'enfila fins al Pla de la Riba (2.285 m 1h 50') per ajuntar-se a un camí que prenem a ma dreta. És un camí planer, ben fresat i antic. Ens ho demostren els marges de pedra que l'afermen. Ignorem on ens portaria seguint-lo a ma esquerra. Segons el mapa de l'ICC (no apareix a la cartografia de l'Alpina) s'ajunta amb el que hem vingut, que ens ha fet fer una mica de dreuera.

Planerament ens anem acostant a la coma de la Muga, pel seu bac, fent un semicercle en sentit contrari a les busques del rellotge, tot salvant un llarg llom que, per ponent, baixa de la Tossa Plana. A mà dreta, senyalitzat per unes fites, se'ns ajunta un corriol (2.302 m, 2h 10'). Per la situació suposem que és el que puja del Pla de la Molina (4), seguint més o menys el curs del Riu de la Muga. El travessem al cap de poc per un pedregar i, ja fora del bosc, anem superant successives graonades morrèniques, orientats per escadussers senyals de l'itinerari 26, fins a l'estany inferior dels de la Muga (2.562 m, 3h). El superior ens resta amagat, més alt, vers garbí. No l'albirarem fins que comencem a enfilarnos al coll.

El paratge és concorregut per alguns pescadors que hem vist venir del cantó de Cap de Rec i que s'escampen pels voltants de l'estany. A garbí s'alça la Tossa Plana de Lles (d'aspecte agrest, ben diferent de la seva cara de migdia). Vers mestral la Tosseta de Vallcivera i a gregal la Muga, el llom que en baixa ens amaga el cim.

Per un poc definit corriol enfilem el camí al coll de la Muga, més evident a mesura que anem pujant. Però ens en anem apartant, decantant-nos a la dreta per evitar-ne la cornisa, enfilant directament al cim pel llom. Moderat pendent, però llarg. Abastem el cim de la Muga o Tossal de la Muga (2.866 m, 3h 40').

Les muntanyes que l'envolten, de semblant o superior alçària, no ens permeten albirar a molta distància (a més hem ensopegat un dia força núvol). Però ens

trobem entremig d'un paisatge curull d'estanys i rierols, envoltats de cims i en un superb ambient d'alta muntanya.

Davallem vers ponent per anant a buscar el coll tot evitant l'afilat esperó nord de la Muga i un cop allí baixem sense camí definit vers el nord, segons el nostre millor criteri, per pendent entre moderat i fort i terreny descompost, en direcció als estanys de Vallcivera. Ens fixem com a punt de pas el major d'ells, el situat més a llevant, per arribar fins al Pla de Vallcivera que veiem al fons, en aquella direcció. Aquí ens equivoquem dons per aquest cantó ens obliguem a baixar per una graonada força costeruda que hem de salvar ajudant-nos de les mans, entremig de rocam i neret. Hagués estat més encertat baixar pels estanys centrals, sota dels quals el pendent és menys fort.

Pla de Vallcivera (2.269 m, 4h 50'). Hi arribem pel punt on l'Estany de Montmalús tributa aigües al Riu de Vallcivera. Indret força idíl·lic per on discorre el GR que vers ponent, mena a l'Estany de l'Illa i la Vall del Madriu. Nosaltres el seguim a ma dreta, vers sol ixent. En baixada i moderat pendent. Pel marge esquerre del Riu de Vallcivera que, veient-lo saltar i sentint-lo brogir ben a prop, ens alegra el camí. Fins a la Cabana dels Esparvers (2.068 m, 5h 30') rústec refugi que pot servir-nos d'aixopluc en cas de mal temps o per passar-hi la nit quatre o cinc persones.

Travessem el riu per una palanca (rètol indicador dels GR 107 i 11, que aquí s'encreuen) i seguim ara pel marge dret del Riu de la Llosa per un corriol ben fressat vers migdia, en baixada i moderat pendent fins a Prat Xiuxirà (2.013 m, 5h 45'). Aquí hi ha un refugi enrunat, un oratori i hi acaba la pista que puja de Coborriu, la mateixa que hem deixat a l'anada i que ens menarà de tornada a Can Jan.

Continuem dons per la pista, sempre vers migdia, per camí entre planer i de baixada. Per un pontarró passem al marge esquerre del riu. Més endavant (1.900 m, 6h 35') surt a la dreta una pista que baixa buscar el riu i el Pla de la Molina. D'aquest punt s'enfila el sender als estanys de la Muga que abans hem comentat.

Ben aviat la pista comença a descriure unes llaçades per superar una graonada. Si ens hi fixem, a mà dreta unes fites ens indiquen un corriol, poc fressat però ben marcat, que ens farà fer una bona drecera. Quan tornem a la pista hi hem travessat per un pontarró el Riu de Calm Colomer, som al cap del Pla de la Farga (2). Podem veure'n encara les parets mig enrunades a l'altra banda del riu. Més endavant retrobem el sender pel que hem marxat al començament i per fi, retornem a Can Jan de la Llosa (6h 55').

(1) i (2) «La vall de la Llosa, antany, era una important via de comunicació cap a Andorra, el País de Foix i la vall de Querol. El port de Vallcivera ha esdevingut un pas freqüentat per contrabandistes fins fa relativament poc, a més de traginers, pastors i bandolers. El mateix podem dir de la portella Blanca d'Andorra, d'on per la vall de Campcardós hom podia dirigir-se a Porta. Però la Llosa ha estat força temps relacionada amb la mina de ferro de Pimorent, des d'on nombroses caravanes de traginers amb mules ben carregades transportaven el metall pel Pas de la Casa, el port de Fontnegra i la portella Blanca fins a Viliella, Lles i Martinet. De l'antiga farga de la vall, a penes en queden vestigis.» Extret de baqueira.com. No cita autor.

(3) i (4) Tenim notícia de tres opcions per pujar als estanys: La que us proposem, seguint més o menys un camí tradicional, senyalitzat i catalogat amb els números 26 i 28 de «Senders de Cerdanya», un camí que s'enfila des del Pla de la Molina seguint el Riu de la Muga (ruta molt costeruda

proposada a les de Cerdanya del Palau Robert). I encara una altra opció, la més còmode, des del Cap de Rec, itinerari senyalitzat i que és utilitzat sovint pels pescadors.

El rètol indica els següents itineraris: Prat de l'Agna 1h 15'; Cap de Rec pel Coll de Salamí 2h 15'; Tossa Plana pel Prat de l'Agna i Estanys de la Muga 4h; Viliella pel camí de la Solana 2h 45'.